

Aan: Frans van Eersel, Geert Gabriëls

Afd: Burgemeester en Wethouders

Van: Paul Verhappen, Noëlle Kemmerling

Onderwerp: museum, vragen DUS over RIB

Datum: 17-05-2018

Zaaknummer (indien van toepassing):

Garantstelling HEVO

- Een week voorafgaand aan de raadsbehandeling van de kredietaanvraag, is de vraag gesteld of het mogelijk is om een garantie op de prijs te krijgen. Deze vraag is bij HEVO neergelegd en HEVO heeft een prijsgarantie afgegeven indien zij de opdracht zouden krijgen om het museumtraject te kunnen begeleiden.
- In de aanloop naar raadsbehandeling over de kredietaanvraag voor renovatie en herinrichting van het museum, is op 23 oktober 2017 een raadsinformatiebrief gestuurd aan de raad. In deze RIB is het volgende aangegeven over de garantstelling van HEVO:
"HEVO geeft aan garant te willen staan voor (een gedeelte) van het investeringsbedrag. De garantstelling wordt alleen afgegeven als HEVO de opdracht krijgt het vervolgtraject uit te voeren. Opgemerkt dient te worden dat het zeer uitzonderlijk is dat een garantstelling als deze wordt afgegeven."
- Vanwege de korte periode tot raadsbehandeling is toen geen verder onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van het voorstel m.b.t. inkoop en aanbesteding. Mede omdat HEVO heeft aangegeven vaak op basis van dit soort garantstellingen te contracteren. Omdat HEVO ook ruime ervaring heeft in aanbesteding is er van uitgegaan dat deze werkwijze past binnen het gemeentelijk beleid.
- Na de raadsbehandeling is binnen de gemeente gezocht naar een nieuwe projectleider. Na het afstoten van andere projecten is deze projectleider pas eind december 2017 kunnen starten met de verdere uitwerking van het project renovatie en herinrichting van het museum. Voor het project "museumorganisatie" is een apart traject gestart.
- Er is vanaf eind december 2017 onderzocht of het mogelijk is om aan HEVO een enkelvoudig onderhandse opdracht te verlenen. Met name is de vraag aan de orde geweest of het te motiveren is om via een b&w besluit af te wijken van het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid, zodat 1 op 1 opdracht kan worden gegeven aan HEVO voor zowel het voorbereidingstraject en bouwtraject. Dus een opdracht voor een vast bedrag van ca. € 3 miljoen.
- Mede na inwinnen van extern juridisch advies is geconcludeerd dat het zeer risicovol is om 1 op 1 opdracht te verstrekken aan HEVO:
  - De hoogte van de opdrachtsom is van dien aard dat volgens het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid niet mogelijk is om 1 op 1 opdracht te verlenen;
  - Via een b&w besluit kan hiervan eventueel gemotiveerd worden afgeweken maar vanwege de hoogte van het bedrag is er sprake een zeer zware motiveringsplicht. Daarmee ontstaat een groot risico. Ook andere partijen zouden immers kunnen aangeven dat ze interesse hebben om de opdracht uit te voeren. Zij kunnen bezwaar maken tegen de opdracht aan HEVO waarmee. Daarmee is tijd gemoeid en
  - De kwaliteit van het eindresultaat is op dit moment onvoldoende vastgelegd. Door opdracht te verstrekken aan HEVO bestaat er onzekerheid over het resultaat waarvoor de gemeente zich aan HEVO bindt.
- Er is op 17 april 2018 door het college besloten om geen gebruik te maken van de garantstelling van HEVO.

Kostenraming

- De bereidheid van HEVO om een garantstelling af te geven zegt iets over de betrouwbaarheid van de kostenraming waarop het krediet is gebaseerd. In die zin kan deze garantstelling dan ook worden gezien als een document op basis waarvan een verantwoorde besluitvorming door de raad heeft kunnen plaatsvinden. Ook zonder gebruik te maken van deze garantstelling.
- Er is een second opinion uitgevoerd van de kostenraming en deze bevestigt de betrouwbaarheid van de raming die bij het haalbaarheidsonderzoek is gemaakt, hoewel deze (iets) hoger uitkomt, te weten € 166.000,-. In deze fase van het project is dit beperkt te noemen.

Beantwoording vragen DUS:

Vraag 1:

Is onze conclusie juist dat zowel zonder als met garantstelling door HEVO er altijd een aanbestedingsplicht geldt?

Antwoord

Het gebruik maken van de garantiestelling van HEVO is onderzocht op inkoop- en aanbestedingsregels. Het is volgens de gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsregels niet toegestaan om 1 op 1 opdracht te verlenen aan HEVO. Het toch 1 op 1 opdracht verstrekken aan HEVO brengt grote risico's met zich mee. Zie hierboven. Er is dan feitelijk geen sprake van een aanbesteding. Bij een aanbesteding krijgen immers meerdere partijen de mogelijkheid om een inschrijving te doen.

Het college heeft besloten, na inwinning van extern juridisch advies, om deze risico's niet te willen lopen en dus geen gebruikte maken van de garantstelling van HEVO.

Het volgen van de inkoop- en aanbestedingsregels betekent dat er wel aanbesteed wordt. Meerdere partijen krijgen dan de mogelijkheid om een inschrijving te doen. In dat geval wordt dus geen gebruik gemaakt van de garantstelling van HEVO.

Vraag 2

Als het antwoord ja is, was dat dan bij de behandeling van het raadsvoorstel door de Raad op 25 oktober 2017 bij het College bekend?

Antwoord

Bij de behandeling van het kredietvoorstel waren de risico's niet bekend bij het college. Dit is mede het gevolg van de ad-hoc vraag aan HEVO of zij de 4.1 miljoen konden garanderen. Uit deze vraag is de garantstelling tot stand gekomen, een paar dagen voorafgaand aan de raadsbehandeling, die met de raad is gedeeld.

De bereidheid van HEVO om een garantstelling af te geven zegt iets over de betrouwbaarheid van de kostenraming waarop het krediet is gebaseerd. In die zin kan deze garantstelling dan ook worden gezien als een document op basis waarvan een verantwoorde besluitvorming door de raad heeft kunnen plaatsvinden.

Vraag 3

Kan het geen gebruik maken van de garantstelling leiden tot een schadeclaim door HEVO?

Antwoord

Nee, absoluut niet. HEVO heeft de garantieverklaring afgegeven maar dat schept verder geen verplichtingen voor de gemeente. HEVO heeft zich bij de beslissing neergelegd, mede omdat er geen toezegging zijn gedaan.

Vraag 4

Het College blijft uitgaan van een taakstellend budget van 4.111.900,- euro exclusief btw. Dit ondanks het feit dat uit de second opinion en de offerte van de architect blijkt dat er nu reeds een overschrijding is van 226.000,- euro op de kostenraming. Waarop baseert het College deze optimistische verwachting?

Antwoord

Er is geen sprake van een kostenoverschrijding maar van een gering verschil tussen de twee ramingen.

De uitgevoerde second opinion toont dat de raming van het haalbaarheidsonderzoek betrouwbaar is. In deze fase van het project is het verschil tussen de raming van het haalbaarheidsonderzoek en de second opinion beperkt te noemen.

Gedurende het ontwerpproces worden de kosten voortdurend bewaakt worden. Dreigt er door bepaalde keuzes een kostenoverschrijding, dan moet het ontwerp worden bijgesteld c.q. worden versoerd. Om dit te bewaken zit voortdurend een bouwkostendeskundige aan tafel.

Een optimistische verwachting t.o.v. het taakstellende budget is dus nog steeds gerechtvaardigd.

Vraag 5

Wat betekent de splitsing van de voorbereidingsfase en de uitvoeringsfase? Het raadsbesluit van 25 oktober 2017 gaat uit van integraliteit.

Antwoord

Ook bij een gesplitste aanpak is er sprake van integraliteit. Bijvoorbeeld als het gaat over de renovatie en herinrichting. Met splitsing wordt een traditionele aanpak van dit soort bouwprojecten bedoeld. Eerst de voorbereidingsfase waarbij een ontwerp en een bestek worden gemaakt. Vervolgens wordt dit bestek in de markt gezet en kunnen aannemers inschrijven. Dan volgt de uitvoeringsfase.

Vraag 6

In de brief staat vermeld dat na het ontvangen van de offertes van de aannemers er meer inzicht ontstaat in de kosten en dat dit waarschijnlijk zal inhouden dat op onderdelen moet worden versoerd of aanvullend krediet aan de raad moet worden gevraagd. Hoe is deze waarschijnlijkheid te rijmen met het standpunt van het College dat blijft uitgaan van een taakstellend budget van 4.111.900,-?

Antwoord

Dit staat niet in de brief! In de brief staat: *"Zodra offertes van aannemers zijn ontvangen ontstaat er nog meer inzicht in de kosten en kan, indien noodzakelijk, worden bijgestuurd. Dit zal waarschijnlijk inhouden dat op onderdelen moet worden versoerd of dat aanvullend krediet wordt gevraagd aan de gemeenteraad."*

Dus alleen in het geval dat er moet worden bijgestuurd, zal er waarschijnlijk moeten worden versoerd of extra krediet worden gevraagd.

Vraag 7

Zijn de door de Raad op 25 oktober 2017 vastgestelde financiële en inhoudelijke kaders nog van toepassing in relatie tot de inhoud van de brief van het College van 4 mei 2018 of moet de Raad deze kaders beschouwen als voorlopig?

Antwoord

De vastgestelde kaders gelden nog steeds.